

Referat fra møte i Levanger Rotaryklubb

Tid og sted: Tirsdag 11. november 2025 kl. 18:30 – 19:30 på Levanger Rådhus.
16 medlemmer + 4 gjester og foredragsholder til stede.

Ole J., påtroppende president, vikarierte som president i Maj-Lis sitt fravær.

- Presidenten ønsket velkommen.
- Sven-Erik fortalte vitser

Anders E. introduserte Inge Ryan, dagens foredragsholder. Inge har bl.a. vært ordfører, stortingsrepresentant og fylkesmann. Tema for dagens foredrag var **Fra ras til rein**.

Ras

Etter leirskredet i Gjerdrum 30. desember 2020, ledet han det regjeringsoppnevnte utvalget som gransket hendelsen. Utvalget bestod av 8 medlemmer. Det har kommet med en NOU med tittelen «På trygg grunn».

Kvikkleire finnes i områder som lå under den marine grense (høyeste havnivå) under og etter siste istid. I Trøndelag ligger den på ca. 180 moh. Kvikkleire mister sin stabilitet når saltet i den vaskes ut. Der skredet i Gjerdrum gikk, var stabiliteten redusert med 99,9 %.

- Allerede i 2010 ble Gjerdrum kommune varslet om et mulig leirskred i området.
- I Norge bor det ca. 110 000 mennesker i områder med farlig kvikkleire.
- Det bor ca. 2,8 mill. i områder med leire.
- Vi trenger bedre kartlegging av kvikkleireområder
- Vi trenger overvåking av kvikkleireområder og bedre sikringstiltak
- Behov for strengere krav om forsvarlighet for nye områder som skal bygges ut. Dette er grunneier eller utbygger sitt ansvar.
- Et anslag viser at skulle alle områder med kvikkleire i Norge vært sikret, ville det kommet på ca. 20 milliarder kroner.
- Ansvar for sikring mot kvikkleireskred er spredt på 7 departement.

Rein

I flere år har Inge vært, og er fremdeles, leder av Reindriftsstyret, et offentlig forvaltningsorgan med hjemmel reindriftsloven.

I Norge er 539 familier engasjert i reindrift. Av disse holder 39 til i nordre del av Trøndelag. På landsbasis er det ca. 215 000 rein, i nordre del av Trøndelag ca. 14 000 rein.

Klimaendringer har medført store utfordringer for reindriftsnæringen. Eks., på grunn av frost på bakken klarer ikke rein å finne beite og det må gjennomføres vinterforing.

Andre utfordringer:

- Tap av beiteområder pga. vindkraft, veier, vindturbiner
- Inntil 70 % tap av rein på grunn av rovdyr. Ørn som tar dyr utgjør den største andelen av rovdyrskadene.

Det er 5 samiske språk. Ca. 600 personer snakker sørsamisk, 400 i Norge og 200 i Sverige.

I nordre del av Trøndelag er Røyrvik og Snåsa nasjonale forvaltningskommuner for samisk.

Program neste møte, 18. november

Pårørende som privatsjåfør i livet. Å kjøre trygt på ukjent vei. v/Karl Laugsand

Hogne Heir
Sekretær